

◆ సురజోడు వీధి

నివాసం కాళి చక్రపాణి

“రండి, రండి, బహుకాల దర్శనం” అని ఆహ్వానించాడా తాపసివాళ్ళని.
ఆమె ముందుకు వచ్చి ఆయనకు పాదాభివందనం చేసింది.

“దీరసుమంగళీభవ”

“ఈయన ద్వీపాయనులు. ఈయనా, అణిమాండవ్యుడూ సన్యాసం స్వీకరించారు.
మేం ముగ్గురం కలసి చదువుకున్నాం ఒకే గురుకులంలో. ఇప్పుడు వీళ్ళిద్దరూ కలసి
ఉంటున్నారు. అణిమాండవ్యుడెక్కడికి వెళ్ళాడు మిత్రమా!” అన్నాడామె భర్త, తాము
తెచ్చిన కానుకల నాయనముందు ఉంచుతూ...

“బయటికెళ్ళాడు మాండవ్యా. కూర్చోండి, ఈ కృష్ణాజినంపై కూర్చోండి”.

మాండవ్యుడి కొడుకు తల్లిదండ్రులను విడిచి పర్ణశాల బయట బంతితో ఆడుకో
సాగాడు.

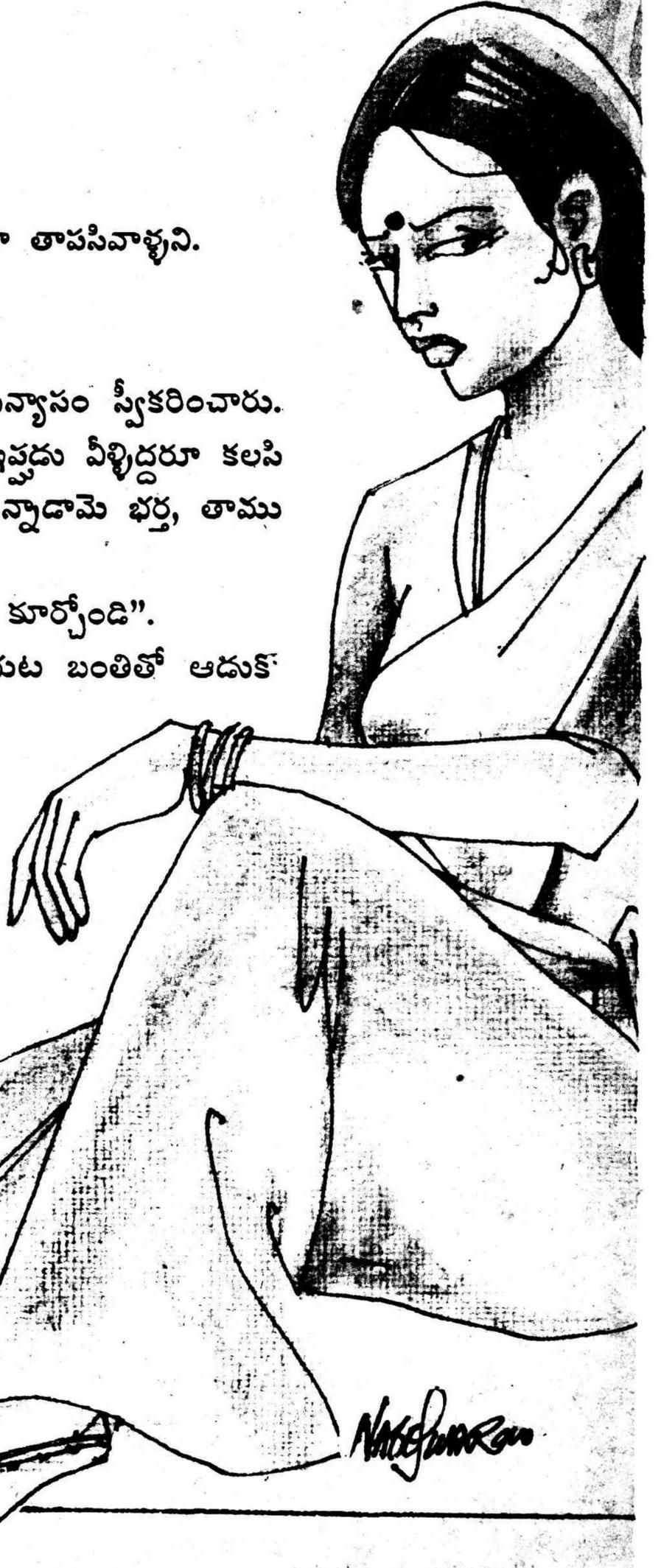
“ఒక్కడే పిల్లవాడా నీకు మాండవ్యా” అని ద్వీపాయనుడు అడుగు
తూనే ఉన్నాడు, అంతలో పామున్న బిలంలో బంతి పడటం, దాని కోసం
పిల్లవాడు బిలంలో చెయ్యిపెట్టటం, పాము కాటువేయడం “అయ్యో!
అయ్యో! పాము కరిచింది” అంటూ పిల్లవాడు స్పృహతప్పి పడిపోవటం
జరిగింది.

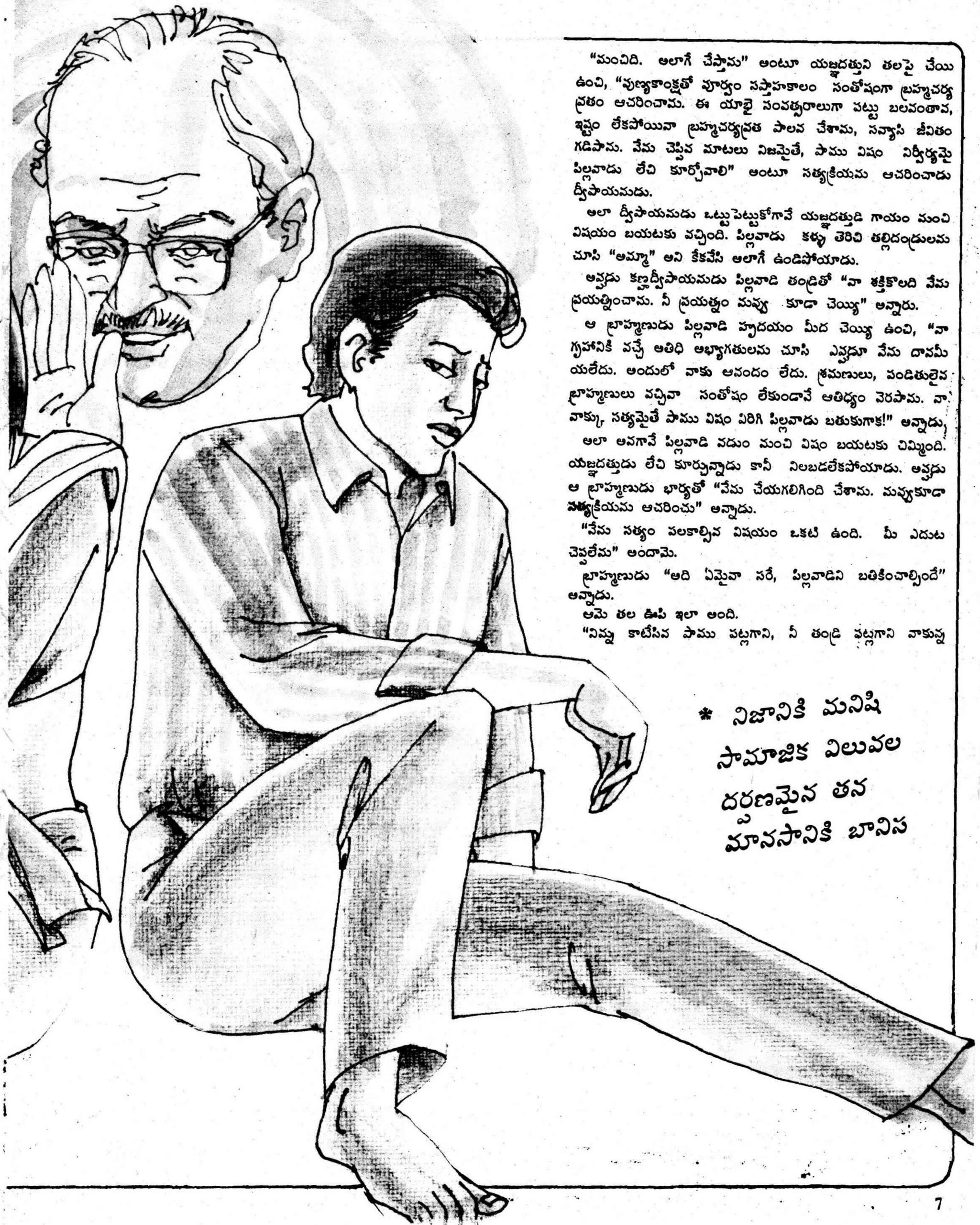
తల్లిదండ్రులిద్దరూ గుండెలు బాదుకుంటూ పిల్లవాడున్నచోటికెళ్ళారు.
పిల్లవాడి నోటినుంచి మరగలు వస్తున్నాయి.

మాండవ్యుడు కొడుకుని ఎత్తుకుని ద్వీపాయనుడి పాదాల మీద
పడవేస్తూ “భంతే! ప్రజ్ఞితులకు జైషధాల ప్రభావం తెలుస్తుంది.
మాయజ్ఞదత్తుని రక్షించు” అన్నాడు.

“నాకు జైషధాల సంగతి తెలీదు. నేను వైద్యం చేయలేను” అన్నాడా
యన.

“పోనీ, మావట్ల స్నేహభావంతో సత్యక్రియ చేసి అయినా పిల్లవాడిని
రక్షించు”

"మంచిది. అలాగే చేస్తాను" అంటూ యజ్ఞదత్తుని తలపై చేయి ఉంచి, "పుణ్యకాంక్షతో పూర్వం సప్తాహకాలం సంతోషంగా బ్రహ్మచర్య ప్రథం ఆచరించాను. ఈ యాభై సంవత్సరాలుగా పట్టు బలవంతావ, ఇష్టం లేకపోయినా బ్రహ్మచర్యవ్రత పాలన చేశాను, సన్యాసి జీవితం గడిపాను. నేను చెప్పిన మాటలు నిజమైతే, పాము విషం నిర్దిష్టమై పిల్లవాడు లేచి కూర్చోవాలి" అంటూ సత్యక్రియను ఆచరించాడు ద్వీపాయనుడు.

అలా ద్వీపాయనుడు ఒట్టుపెట్టుకోగానే యజ్ఞదత్తుడి గాయం మంచి విషయం బయటకు వచ్చింది. పిల్లవాడు కళ్ళు తెరిచి తల్లిదండ్రులను చూసి "అమ్మా" అని కేకవేసి అలాగే ఉండిపోయాడు.

అప్పుడు కణ్ణద్వీపాయనుడు పిల్లవాడి తండ్రితో "నా శక్తికొలది నేను ప్రయత్నించాను. నీ ప్రయత్నం ముప్పు కూడా చెయ్యి" అన్నారు.

ఆ బ్రాహ్మణుడు పిల్లవాడి హృదయం మీద చెయ్యి ఉంచి, "నా గృహానికి వచ్చే అతిథి అభ్యాగతులను చూసి ఎవ్వడూ నేను దానమీ యలేదు. అందులో నాకు ఆనందం లేదు. శ్రమణులు, పండితులైన బ్రాహ్మణులు వచ్చినా సంతోషం లేకుండానే ఆతిథ్యం నెరపాను. నా నాకు, సత్యమైతే పాము విషం పిరిగి పిల్లవాడు బతుకుగాక!" అన్నాడు.

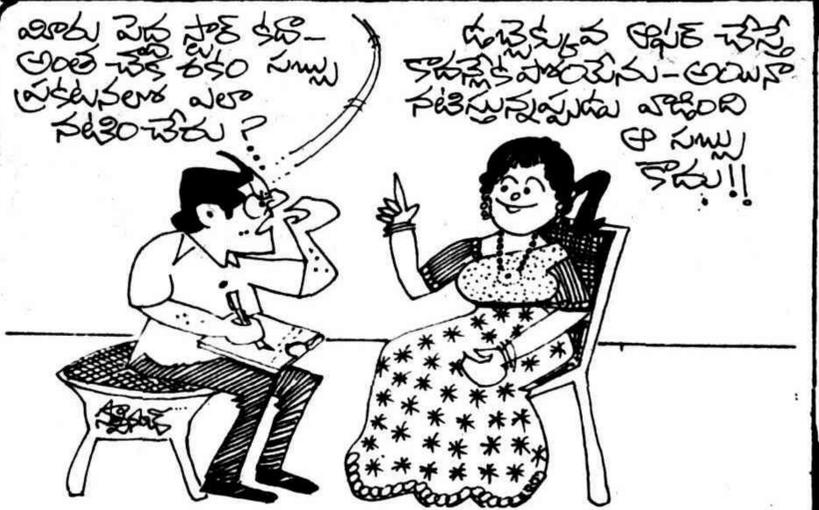
అలా అనగానే పిల్లవాడి నడుం మంచి విషం బయటకు చిమ్మింది. యజ్ఞదత్తుడు లేచి కూర్చున్నాడు కానీ నిలబడలేకపోయాడు. అప్పుడు ఆ బ్రాహ్మణుడు భార్యతో "నేను చేయగలిగింది చేశాను. ముప్పుకూడా సత్యక్రియను ఆచరించు" అన్నాడు.

"నేను సత్యం పలకాల్సిన విషయం ఒకటి ఉంది. మీ ఎదుట చెప్పలేను" అందామె.

బ్రాహ్మణుడు "అది ఏమైనా సరే, పిల్లవాడిని బతికించాల్సిందే" అన్నాడు.

అమె తల ఊపి ఇలా అంది.
"నిన్ను కాటేసిన పాము పట్లగాని, నీ తండ్రి పట్లగాని నాకున్న

* నిజానికి మనిషి
సామాజిక విలువల
దరణమైన తన
మానసానికి బానిస

అస్మయత్వంలో తేడా లేదు. ఇద్దరి వట్ల ద్వేషమే నా హృదయంలో నిండి ఉంది. నా వాక్కు సత్యమైతే విషం విరిగి నీవు జీవించెదవు గాక!"

అమె అలా సత్యక్రియ నాచరించగానే పిల్లవాడు లేచి ఆడుకోవటం మొదలెట్టాడు.

అప్పుడు బ్రాహ్మణుడు ద్వీపాయనుణ్ణి అడిగాడు, "మనుషులు శాంతబతులు, దమనశీలురు అయిన తర్వాతే పరివ్రాజక వృత్తిని, బ్రాహ్మచర్యాన్ని గైకొనడానికి అర్హులు. ఎవరూ ఇష్టం లేకుండా చేయరు. అంత హేయమైన పనెందుకు చేశావు!"

"మొదట్లో శ్రద్ధగానే పరివ్రాజకుడినవుదామన్న ఇచ్చితోనే గృహస్థాశ్రమాన్ని త్యజించాను. అయితే వీడు గొర్రెలా వెళ్ళి తిరిగి వచ్చాడని జనం అంటారని లోకాపవాదానికి జడిసి, ఇష్టం లేకపోయినా ఇన్నాళ్ళూ సన్యాసి జీవితం గడిపాను, బ్రహ్మచర్య ప్రతదిక్ష కొనసాగించాను" అని సమాధానమిచ్చాడాయన.

అప్పుడు ద్వీపాయనుడు బ్రాహ్మణుణ్ణి "శ్రమణులు, బ్రాహ్మణులు, బాటసారులు - ఎవరు భిక్షకే వచ్చినా అన్న పానీయాలిచ్చి ఎంతో ఆదరిస్తావు కదా! నీ ఇంటికి అందరూ యధేచ్ఛగా వస్తారు. నువ్వు ఏ అపవాద భయాన ఇష్టం లేకపోయినా పుణ్యకార్యాలు చేస్తున్నావు?" అని అడిగాడు.

"మా తాత, తండ్రి శ్రద్ధగా దానధర్మాలు చేసి ఎంతో పేరుపొందారు. ఆ పరంపర కొనసాగించాలనే కోరికతోనూ, అది నాతో అంతమైతే జనం నన్ను హేయంగా చూస్తారన్న భీతితోనూ ఇష్టం లేకపోయినా దానాలిస్తున్నాను. అతిధ్య నెరవేరుతున్నాను" అని సమాధానమిచ్చాడు మాండవ్యుడు.

ఆ తర్వాత ఆయన భార్య నడిగారు:

"పరిచయం లేని దానివీ, చిన్నదానివీ అయిన నిన్ను పరిణయమాడి నా ఇంటికి తీసుకువచ్చాను. నీకు ఇష్టం లేకపోయినా నాకు ఎంతో శ్రద్ధగా సేవలు చేస్తున్నావు. నీ మనసులోని అస్మయం నాకు కించిన్నాత్రం కూడా కన్పించలేదు. ఇదిలా జరిగింది భద్రే!"

"మా వంశంలో మొగుణ్ణి వదలిపెట్టి పోవటమనేది లేదు. ఆ సంప్రదాయం నిలుపుకోవాలనే కోరికా, విచ్చిత్తి నా వల్లనే వస్తుండేమోనన్న భయంతోను ఇష్టం లేకపోయినా నీతో కాపురం చేశాను" అని సమా

ధానమిచ్చి, "పలుక కూడని పలుకులు పలికాను. నీ కొడుక్కోసమైనా నన్ను క్షమించు" అందామె, ఆయన కాళ్ళమీద పడ్డా.

మాండవ్యుడు "లే, నిన్ను క్షమిస్తున్నాను. ఇవాల్సినంతవరకే నీ మనసులో కారిత్యముండరాదు. నేను కూడా నీ పట్ల అస్మయంగా ప్రవర్తించను" అన్నాడు.

బోధినత్తుడు బ్రాహ్మణుడితో "శ్రద్ధలేని దానధర్మాలు వ్యర్థం. నేటినుంచి శ్రద్ధగా దానధర్మాలు చెయ్యి" అని ఉపదేశమిచ్చాడు.

ఆయన సమ్మతించి బోధినత్తునితో "భంతే మీరు మాదానాలకు

క్షేత్రం. ఇష్టంలేని బ్రహ్మచర్య పాలన సరేంది కాదు. నేటినుంచి మనఃపూర్వకంగా, సంతోషంగా బ్రహ్మచర్య ప్రతాన్నాచరించాలి మీరు" అన్నాడు లేస్తూ

"అలాగే" అన్నాడు ద్వీపాయనుడు.
 భార్యాభర్తలు తాపసికి వీడ్కోలు పలికి తమ ఇంటికి వెళ్ళిపోయారు.
 ** ** **

జాతక కథలను టి.వి వాళ్ళు సీరియల్ గా ప్రసారం చేస్తున్నారు. అది అనాటి ఎపిసోడ్.

టి.వి కట్టేసింది సునంద.

"ఊహా ఇది సమస్యకు పరిష్కారం కాదమ్మాయి! ద్వీపాయనుడు ఇష్టంలేని సన్యాసం, బ్రహ్మచర్యం వీడి గృహస్థు అయితే బావుండేదేమో. మాండవ్యుడు దానధర్మాలు మానేస్తేనూ, ఆయన భార్య ఆయన్ని వదిలేస్తేనూ సరైన పరిష్కారాన్ని సూచించటమవుతుంది. మళ్ళీ అవే పనులు సక్రమంగా నిర్వహించండి అని బుద్ధిగరపటం హేతు రహితమైన పరిష్కారం" అన్నాడు రాజశేఖరం.

"కానీ మానవ జీవిత గమ్యాలు సమాజపు విలువల ననుసరించి ఉండాలి అని సూచించటమే ఆ ముగింపు మామయ్యా! ప్రతి సమాజానికి కొన్ని విలువలుంటాయి, వాటిని చేరుకునేందుకే అనాటి సమాజం పరిష్కారాలు సూచిస్తుంది. బౌద్ధం ఉద్ధ్యలాగా ఉన్న రోజుల్లో సమ్యక్ సంబుద్ధులైన పరివ్రాజకులు కావాలి. సన్యాసులకు అతిధ్యమిచ్చి దానధర్మాలు నెరవే శ్రద్ధాశువులైన గృహస్థులు కావాలి. గృహస్థాశ్రమం అవిచ్ఛిన్నంగా సాగిపోవాలి. అనాటి సమాజానికి అదే సరైన పరిష్కారం" అంది సునంద.

"నేనావ్వకోను. సామాజిక విలువల పరిరక్షణా యజ్ఞంలో మనుషులను బలిపశువులను చేయడం అసంగతమైన పని. నిజానికి సార్వకాలీన, సార్వజనీన సూత్రాలు, సత్యాలూ, విలువలూ అంటూ ఏలేవు. ప్రతియుగం తన సమస్యను సృష్టించుకున్నట్లే తనకు సరిపోయే పరిష్కారమార్గాలనూ వెదుక్కుంటుంది. అక్కడా మనిషి బలిపశువే అయ్యాడు. వ్యక్తికి కూడా సరిపోగలిగే సామాజిక సూత్రాన్ని ఇప్పటికే కనుక్కోలేకపోవడం ఎంత విషాదకరం!"

"వ్యక్తి, సమాజం రెండూ భిన్నధృవాలు. మరి మనిషి కేం స్వేచ్ఛ ఉంటుంది మామయ్యా! వుట్టినప్పటి నుంచి మనిషి మానసం సామాజిక విలువల చట్టంలో రూపుదిద్దుకున్న తాను స్వతంత్రంగా ఉన్నట్టు భ్రమించడం లేదా! నిజానికి మనిషి సామాజిక విలువల దర్శణమైన తన మానసానికి బానిస. ఇవాళ మన మనుకుంటున్నాం - మనిషి స్వతంత్రుడు. ఏ లోకాపవాదానికి వెరవాల్సిన పనిలేదని, కానీ తన మనసు దిద్దుకున్న లోకాపవాద ముద్రను అధిగమించటం మనిషి కసాధ్యం.

రాజశేఖరమేమి చెప్పేవాడోకాని, అంతలో మహేంద్రుడు "తాతయ్యా!

డింపీ విరహం

సన్నీడియోల్, ఐశ్వర్యారాయ్ తో కలిసి ఇండియన్ చిత్రం షూటింగ్ లో టీజీగా వున్నాడు. దాంతో సన్నీ ప్రేయసి డింపుల్ కి విరహం వచ్చింది. ప్రీయుడ్జి కలుసుకుందామని ఆ సినిమా సెట్ కు తెగ విజిట్ చేసిందట. ఇంతకీ ఈవిడది విరహమో సన్నీ పక్క సుందరాంగిని చూసి జెలసీయో.

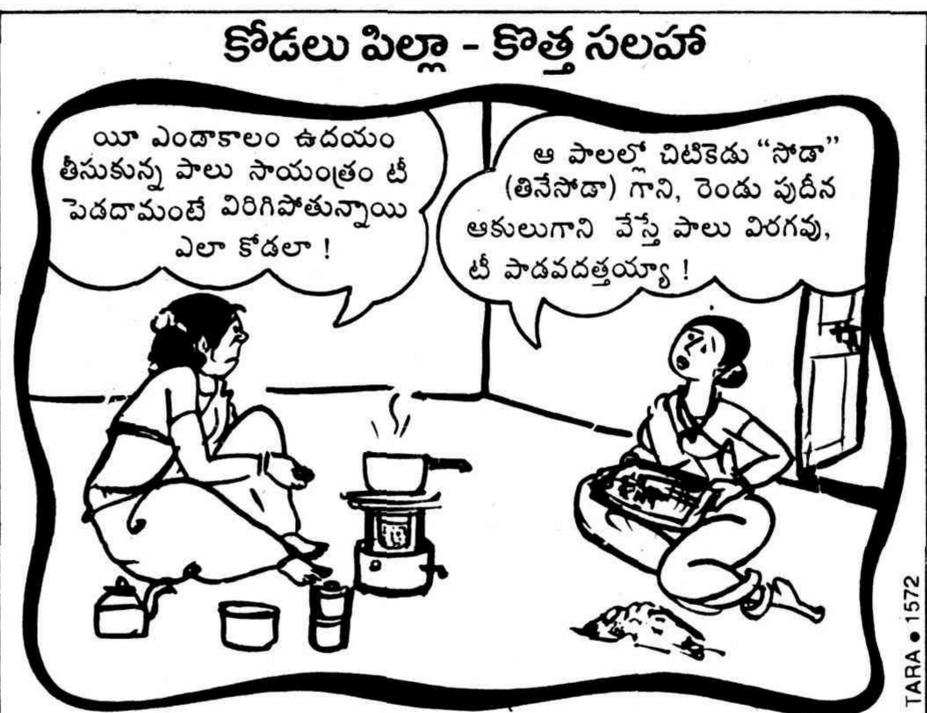
ఓసారి ఇలా. నాకీ లెక్క తెలియటం లేదు, చెప్తా" అని పిలవడంతో ఆయన లేచి మనవడి గదిలోకి వెళ్ళాడు.

సునంద మనసు ఆలోచనలో పడిపోయింది. అప్పుడు ఏదేళ్ళ క్రితం సురేంద్ర నుండి ఉత్తరం వచ్చినప్పుడు తనకేదిక్కు తోచలేదు. నిరాశా నిస్పృహలు తన్ను విచలితురాల్ని చేశాయి. నిస్సహాయత తన్ను చుట్టుముట్టింది. అంతకు సంవత్సరం క్రితం కంపెనీ వాళ్ళు సురేంద్రను ట్రైనింగ్ నిమిత్తం అమెరికా పంపారు. మొదట ఆరునెలలే అన్నారు. ఆ ఆరు నెలల్లోనే అతను అక్కడ స్థిరనివాసం ఏర్పరచుకునే ప్రయత్నం చేశాడు. ఇండియాలో తను పనిచేస్తున్న కంపెనీకి అక్కడి నుండి రాజీనామా పంపాడు. ఎవరో లిజా ట. ఆమెను ప్రేమించాడు. పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. మొదట్లో అతను రాసినట్టే ట్రైనింగ్ పొడిగించారని తననుకుంది. కానీ జరిగింది వేరు. ఉత్తరంలో అతను రాసిన విషయాలు తన హృదయాన్ని ముక్కలు చేశాయి. "నేను లిజాను ఎలా ప్రేమించానో, ఎలా ఆమెను పెళ్ళి చేసుకున్నానో, అవన్నీ ఇప్పుడు నీకు చెప్పి ప్రయోజనం లేదు.

ఇక్కడి జీవితం నాకు నచ్చిందో, ఆమె మనసు నన్ను ఆకర్షించిందో, ఏమయిందో నేను చెప్పలేను. నీ మీద ఇవాల్టికీ ప్రేమ పోలేదని, మన దాంపత్య జీవితంలో మాధుర్యం లేకపోలేదని ఇప్పుడు చెప్పి ప్రయోజనం లేదు. ఇంకా నిన్ను మోసగించడం నాకు అత్యుగ్రాని కలిగిస్తోంది. నాన్న మొహం చూసే ధైర్యం నాకు లేదు. అందువల్ల ఇంక ఇండియాకు తిరిగిరాను. నా జీవిత గమ్యాన్ని నేను నిర్ణయించుకున్నట్టే, నువ్వు నీ జీవితాన్ని నిర్ణయించుకోవచ్చు. మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోవాలంటే చేసుకోవచ్చు. నీకు మార్గాలు సూచించి నిష్టవమానించటం నాకీష్టం లేదు. నాన్న బాధ్యత నాదే, కానీ ఆయనకు నా సూచనలు ఆమోదయోగ్యాలు కావు. అందుకే ఆయనకో నమస్కారం పెట్టటం తప్ప, ఆయనకేం సంజాయిషీలు ఇచ్చుకోవాలని నా కనిపించడం లేదు. ఇక మన అబ్బాయి మహేంద్రుడి విషయంలో కూడా నేనేం చేయలేని అశక్తుడినే. నా చేతనయింది డబ్బు పంపడం, అదీ చేస్తాను. మీరు స్వీకరిస్తే ధన్యం భావిస్తాను. నా స్వార్థం నేను చూసుకున్నానని, వాగ్దానాలు భంగం చేశానని, నా హృదయం కరడుకట్టుకుపోయిందని మీరు నిందిస్తే, అందులో నేను అహంకరించవల్సింది కానీ, సంజాయిషీ ఇచ్చుకోవల్సింది కానీ ఏంలేదు. ఎందుకంటే అదంతా నిజమే కనుక, కనీసం ఇకనుండైనా సత్యపు వెలుగులో బతుకుదామన్న ఆలోచనతో ఈ మాటలు రాస్తున్నాను."

తనా ఉత్తరం మామయ్యకు చూపలేదు. ఆయన బాధపడిపోతాడు. సాగినంతకాలం ఆయన్నీ భ్రమలోనే ఉండనీ, కొడుకు ఇంకా అమెరికాలో ట్రైనింగ్లో ఉన్నాడనే అనుకోనీ అని తను చెప్పలేదు. కానీ ఆ విషయం ఎక్కువ కాలం దాగలేదు. వారం రోజుల్లోనే సురేంద్ర తండ్రికి డబ్బు పంపుతూ తన విషయం రాశాడు. ఆయన ఆ డబ్బు తీసుకోలేదు. వాపసు చేసేశాడు. తమ మధ్య బంధం తెగిపోయిందని, తనకింక ఉత్తరాలు రాయవద్దనీ రాశాడు. ఇదంతా తనకు తర్వాత తెలిసింది. తను బాధపడిపోతుందని ఆయన తనకీ విషయం చెప్పలేదు. ఆ ఉత్తరం వచ్చిన తర్వాత ఆయన మనస్థితి తన మనస్థితి కంటే దుర్భరంగా భయంకరమైంది. ఎవరికీ చెప్పలేని గుండెల మీద కుంపటిని భరించాడాయన. భార్య పోయింది; కూతురి పెళ్ళి చేశాడు. ఆమె సంసారం సుఖంగానే ఉంది. కొడుక్కు పెళ్ళి చేశాడు; తన చిన్నప్పటి మిత్రుడు కూతుర్నే కోడలుగా తెచ్చుకున్నాడు. సురేంద్ర కూడా తనంటే అభ్యంతరం చెప్పలేదు. "రెండేళ్ళు ఆగరా, అదింకా చదువు పూర్తి చేయలేదు" అని తన తండ్రి అభ్యంతరం చెప్పినా, ఆయన "పెళ్ళయిం తర్వాత కావాలంటే చదువుకుంటుందిలేవోయ్. మేమిక్కడ అడసాయం లేక ఇబ్బంది పడిపోతున్నాం" అన్నాడు. తను ఇంటర్మీడియట్తోనే

* ఆమె కుక్కపిల్లకు
సమాధి కట్టించిన
భూతశీలి!
* పిల్లల్ని, పండుల్ని
ప్రేమగా పెంచే
కరుణామయి!
* రేస్ గుర్రం ఓనరు
రేసులో పాల్గొడం
ఆమె హాబీ
* ఎవరామె
ఏవిలా కథ వచ్చేవారం

కోడలు పిల్లా - కొత్త సలహా

యా ఎండాకాలం ఉదయం తీసుకున్న పాలు సాయంత్రం టీ పెడదామంటే విరిగిపోతున్నాయి ఎలా కోడలా!

ఆ పాలలో చిటికెడు "సోడా" (తినేసోడా) గాని, రెండు పుదీన ఆకులుగాని వేస్తే పాలు విరగవు, టీ పాడవదత్తయ్యా!

మురికి మలుమాయం చేతులు మండవు ఎక్కువ ఖర్చు లేదు బావి నీటితోకూడా ఉపయోగించవచ్చును.

త్రైపుల్ ఎక్స్ XXX
సూపర్ పవర్ డిటర్జెంట్ కేక్

సలహా పంపిన ఈ వారం కోడలు పిల్ల :
ఎ. సూర్య కుమారి, గొల్లప్రోలు.
Mrs. వనజా చంద్ర, సూర్యాపేట.
ఇలాంటి సలహాలు ఏ కోడలుపిల్లయినా మా కంపెనీ ఎడ్రసుకు కార్యమీద పూర్తి ఎడ్రసుతో పంపవలెను. నచ్చిన ప్రచురిస్తాం.

డిస్ట్రిబ్యూటర్స్
భారతీ సోప్ వర్క్స్
ఇందిరాగాంధీ నగర్, 1వ లైను,
(నల్లచెరువు) గుంటూరు-3.
ఫోన్ : 225833, 223154

ఖరీదైన ప్రేమ

మొన్ననే పెళ్ళాడిన వలపు జంట
 అజర్-సంగీతాల ప్రణయం ఇంకా
 వేడిగా వున్నట్టుంది. ఆ మధ్య
 చాంద్రాలో మహాఖరీదైన మాంచి
 ఫ్లాట్ తన స్వీట్ హోం కావాలని
 సంగీతా అజర్ను గోముగా అడిగిం
 దట ప్రేయసి అడిగితే కొండమీద

కోతివైనా తెచ్చివ్వడానికి సిద్ధంగా వున్న
 అజర్ ఫ్లాట్ కొందామని వెళ్ళాడు.
 తీరాచూస్తే ఫ్లాట్ కాస్తా అమ్ముడు
 బోయింది. అయినా సరే సదరు
 ఫ్లాట్ ఖరీదుకు రెట్టింపు చెల్లిస్తానని ఆ
 ఫ్లాట్ కావాలని బిల్డర్ని అడిగాడు
 అజాబాదు! క్యా ఇష్టం హై.

చదువుకు స్వస్తి పలకాల్సి వచ్చింది. తన కలలు పండలేదు. తను కావరానికి వచ్చేటప్పటికే తన వయసు పద్దెనిమిదేళ్ళు.

అప్పటికేకా మామయ్య ఉద్యోగం చేస్తూనే ఉన్నాడు. కొడుకు, కోడలు- మరుసటి ఏటికీ మనుమడు మహేంద్రుడితో ఆయన మనసుకు కొంత ఊరట కలిగింది. భార్య పోయిన దుఃఖం ఆయన కొంత మర్చిపోగలిగాడు. తమ పెళ్ళయిన రెండేళ్ళ లోపలే సురేంద్ర ఆమెరికాకు ట్రైనింగ్ కు వెళ్ళటం, ఆపైన అతను తండ్రికి ఇక తాను ఇండియా రానని రాయడంతో ఆయనకు జీవించాలనే ఇచ్చ నశించింది. తనేం చేయాలన్నదే ఆయనకు పెద్ద ప్రశ్న అయింది. ఆ ఉత్తరం వచ్చిన నెల రోజుల తర్వాత ఆయన ప్రవర్తన మారిపోయింది. ఆయన మనసులో ఏం మధన పడేవాడోగాని, తన ఎదుట అది ప్రదర్శించేవాడు కాదు. "ఏం జరగనట్టే ఉండేవాడు. అంత ఉల్లాసం, ఉత్సాహం ఆయన ప్రదర్శించకపోయినా తను గుర్తుపట్టలేదు. అంతకుముందు ఇంటి పనులేమీ చేయని మనిషి మొత్తం బాధ్యతను స్వీకరించాడు. కూరలు తేవటం దగ్గర నుంచి ఆన్ని వస్తులు ఆయనే చేసేవాడు. ఆయన ఆత్మ గ్లాసితో మ్లానమైంది. తన కొడుకు చేసిన తప్పిదానికి తాను ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకున్నట్లుండేది ఆయన ప్రవర్తన.

తను ఏం చేయాలో దిక్కుతోచని స్థితిలో ఉంది. తన భర్త విషయం మామయ్యకూ చెప్పలేదు, తన తండ్రికీ ఉత్తరం రాయలేదు. ఓ రోజు భోజనం చేసేటప్పుడు మామయ్య అడిగాడు "అమ్మాయి! మనిషి తను భవిష్యత్ లో ఇది చెయ్యాలి, అది చెయ్యాలి అని కలలు కంటూ ఉంటాడు. నీ కలాంటి కలలేమన్నా ఉన్నాయామ్మా?" అని.

తను ఆశ్చర్యపోయింది. "నాకా, కలలా.... ఇవ్వాడా?" అంది.

"ఇప్పటి సంగతి కాదు, నీ పెళ్ళికానప్పటి ముందు సంగతి. వేసు కలలు కనేవాడిని. నా చిన్నప్పుడు బొమ్మలు గీసేవాడిని. బాగానే గీసేవాడిననుకుంటాను. మంచి చిత్రకారుడి నవాలని, చిత్రలేఖనంలో కృషి చెయ్యాలని అనుకునేవాడిని. ఓసారేమయిందో తెల్సా, అద్దంలో నా ప్రతిబింబం

చూసుకుంటూ నా బొమ్మ వేసే గీసుకున్నానా, స్కెచ్ వూర్చయింది. స్నానం చేసి వద్దామని బాత్ రూంలోకి వెళ్ళాను. నేను తిరిగొచ్చేసరికి మా నాన్న ఆ బొమ్మ కింద 'కోతి' అని రాస్తున్నాడు. "అదేమిటి నాన్నా!" అనడిగాను. "పేరు రాయకపోతే అదేదో గుర్తుపట్టటం కష్టం కదా, అందుకనే రాస్తున్నాను" అన్నాడాయన. నిజానికాబొమ్మ కోతిలా లేదు. నా ప్రతిబింబం బాగానే వచ్చింది. నేను చదువు నశ్రద్ధ చేస్తున్నానని, అర్థంలేని పనులు చేస్తున్నానని సూచించటమది. ఆయన కొచ్చే కొద్ది జీతంతో నన్ను పెద్ద చదువు చదివించాలని ఆయన ఆశిస్తున్నాడు, కష్టపడుతున్నారు. నాకా విషయం తెలుసు. అందుకే ఆయన పైకి చెప్పకపోయినా ఆయన ఆశించిన తీరును చదవక ప్రయత్నించాను. అలా అని నేను నష్టపోయానని చెప్పటం లేదు. అలా కలభగ్నుమైందని చెప్పటమే నా ఉద్దేశం."

ఇన్ని మాటలు చెప్పడం ఆయన తనతో మాట్లాడలేదు. తను సంకోచంలో మౌనం పాటించింది.

"ఆ తర్వాత ఉద్యోగమొచ్చింది, పెళ్ళయింది. స్వతంత్ర జీవితం ఆరంభించాను. నా కళాత్పన్న తీర్చుకోవాలనే మరో ప్రయత్నం చేశాన వ్వుడు. రంగు ట్యూబులు, కాన్వాసు తెచ్చాను. పెయింటింగ్ ను గురించిన వుస్తకాలు కొన్నాను. ఇంకు, స్టాండా, ఈజెల్ తెచ్చుకోడమే తరువాయి. అవ్వడేమైందో తెల్సా?"

"ఏమయింది?" అడిగింది తను కుతూహలం పట్టలేక.

"నేను ఆఫీసు నుంచి వచ్చేసరికల్లా ఇల్లు కళకళలాడిపోతున్నది. మీ ఆత్మగారు నా పెయింట్ ట్యూబులతో ఇంట్లో ముగ్గులు పెట్టింది. గుమ్మాలకు పసుపు రంగు పట్టించింది. నీలం, ఎరుపు, పచ్చ రంగుల్లో తీగలు, పూలు వేసింది. ఏ రంగు ట్యూబూ వదలేదు. పైగా 'ఈ నల్ల రంగెండుకు తెచ్చారు. ఆశుభం' అంది అనుమానంగా."

తను నవ్వేసింది.

[సశేషం]

గురజాడ వీధి శిరికలో వచ్చేవారం-
 ప్రవాసాంధ్ర రచయిత (బరంపురం)
మడుపల్లి రమేష్ కృష్ణ
 ఆంధ్రజ్యోతి కోసం ప్రత్యేకంగా రాసిన కథ

రైతువ్యవసాయం

